

Normativisté také chtějí vykonávat vliv na tvorbu či obsah prvotních norem, ale nehledají pro tuto činnost nového termínu. Říkají tomu pojednání de lege ferenda nebo právní politika (v oboru trestního práva kriminální politika). Vědecký postoj normativistů k platnému právnímu řádu je ryze demokratický. Abstraktní normy jsou pro ně bezpodmínečně závazné, jsou-li jen vydány příslušným orgánem, předepsaným řízením a řádně vyhlášeny. Mezery nebo nedostatky jdou na vrub normotvůrce a normativista jich sám neodstraňuje.

Naproti tomu Kallabův vědecký postoj k právnímu řádu je účelový. Normy mají být jednotné, t. j. spravedlivé; mají zaručovat právní bezpečnost. Mají-li mezery nebo nedostatky, věda je vyplní, na př. použitím analogie. — Tím naprosto nechci tvrdit, že Kallab, jehož si vážím, není v politickém smyslu demokrat nebo že jeho postoj není vědecký.

Chci jenom konstatovati rozdíl v nazírání mezi Kallabem a normativisty, který se dialekticky nedá překlenout. Kallab, jak v odpovědi dal najevo, ani o odklizení rozporu nestojí. Zdá se naopak, že si libuje ve svém svérázu a že mu záleží na tom, aby se lišil od normativistů.

Daří-li se mu to v teoretických člancích a pojednáních, nemá v tomto smyslu úspěchu ve svém vědním oboru. Jeho „Trestní právo hmotné“ až na nepatrné výjimky je dílem přesvědčeného přívržence ryzí nauky právní. Jan Hrabánek.

LEV BORSKÝ: VŮDCOVÉ LIDSTVA A JEHO SVŮDCI. Základy biopolitiky.
Edice Cesta, O. Skýpala, Praha 1935, str. 222, cena 36 Kč.

S nezakrývaným sebevědomím píše Borský v úvodu k této knize, že je to náčrt k napsání úplné filosofie dějin na podkladu zákonů přírody čili nové vědy, pro niž sám navrhuje název biosofie. Ani tu však nevykládá v úplnosti, nýbrž jeho zájem soustřeďuje se jen na praktické důsledky, které to má pro vedení národů a tuto praktickou část nazývá biopolitikou. Škoda, že autor nerozvinul obšírněji teorii této biosofie a biopolitiky, zejména v poměru k vědám, které mají stejný předmět studijní. Poznámkou, že jde jen o náčrt, vysvětlíme si poněkud nezvyklý, aforistický způsob pracovní, při němž jedna myšlenka pod reflexem četby se příliš často opakuje a znemožňuje tak pevnou konstrukci knihy. Kdyby tato místa byla vyškrtána, zkrátil by se rozsah asi na třetinu, látka by účelněji mohla být uspořádána a kniha by tím rozhodně získala. Jde tu o teorii stárnutí národů a o prostředky, jimiž by bylo možno toto stárnutí oddáliti. Jsou v knize mnohé postřehy, které zaujmou, Borský však škodí jim tím, že váhu teorie, ostatně nikterak docela nové, přeceňuje a pro protivnou stranu má velmi málo shovívavosti. Dokladů, zejména číselných (při natalitě atd.), přináší skrovně, ačkoliv z oficiálních statistik pilnou práci daly by se snésti pravděpodobně příklady přesvědčivější. Borskému však dle všeho nešlo o vědecké dílo, nýbrž o pamflet, určený k burcování co nejširší veřejnosti. Titul knihy obsahem je zdůvodněn jen nepatrně, poněvadž o vůdcích i svůdcích mluví se tu pouze příležitostně a snad jen v případě Mussoliniho v souvislosti se zásadami biopolitickými. Nedostatek materie po stránce vědecké znemožňuje také kritický rozbor knihy. Dr. Patočka.

ČESKÁ. BIBLIOGRAFIE.

CRABITÈS (P.). — Beneš, státník střední Evropy.
Praha, Petr 1935. 262 str. 30.—

DĚNIKIN (A. I.). — Ruská otázka. Praha 1935.
93 str. 14.—

FISCHER (J.). — Válka a mír v antické filosofii.
Praha, Čin 1935. 109 str. 24.—

HOBZA (A.). — Úvod do mezinárodního práva
mírového. Čt. II. V Praze 1935. 60.—